

СОВЕТ
УРНЯКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Лесная, д. 44А, п.Урняк,
Арский муниципальный район, 422019

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ҮРНӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Урман урамы, 44А йорты,
Үрнәк авылы,
Арча муниципаль районы, 422019

Тел. (84366)51-4-93, факс (84366)51-4-93. E-mail: Urn.Ars@tatar.ru

Үрнәк авыл жирлеге Советы КАРАРЫ

« 21 » декабрь 2018 ел

№ 37

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Үрнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында» Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законга, «Муниципаль хезмәт турында» 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексына нигезләнеп, Үрнәк авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Үрнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга.

2. 2015 елның 31 мартындагы 9 номерлы карар (2016 елның 19 мартындагы 5 номерлы, 2017 елның 11 гыйнварындагы 1 номерлы, 2017 елның 11 августындагы 6 номерлы, 2017 елның 14 декабрдәге 15 номерлы карарлар белән) белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Үрнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) яисә Арча муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Үрнәк авыл жирлеге башыгы

И.Р.Камалетдинов

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Үрнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлеге.

1.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Үрнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге муниципаль хезмәткәр өчен салым чыганагы булып тора, яллаучының вәкаләтләрен яллаучы вәкилен (эш бирүче) аның исемнән башкара.

1.3. Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) Үрнәк авыл жирлеге башлыгы, Үрнәк авыл жирлеге Башкарма комитеты җитәкчесе яисә яллаучының (эш бирүченең) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

1.4. Муниципаль хезмәт Үрнәк авыл жирлегенең җирле үзидарә органнарында штатлы урыннарда гамәлгә ашырыла.

1.5. Сайлап куелган муниципаль вазыйфада башкарыла торган эшчәнлек муниципаль хезмәт булып тормый.

1.6. Үрнәк авыл жирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Үрнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар белән гамәлгә ашырыла.

1.5. Үрнәк авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба - муниципаль хезмәткәр) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

2. Муниципаль хезмәткәрләр

2.1. Муниципаль хезмәткәр - шәһәр җирлегенең җирле бюджеты акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата карап тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы турында Татарстан Республикасы законнары һәм законнары нигезендә Устав, әлеге Нигезләмә, башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждандан.

2.2. Җирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләренә сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар

муниципаль хезмэт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез керүе һәм аны женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга тигез булуы;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданның белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

4. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны, аларны пенсия белән тәмин итүне дә кертеп, шәһәр жирлегенең жирле бюджеты акчалары исәбеннән, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләргә тәмин итүгә бәйле башка чыгымнар, әгәр федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы билгеләнмәгән булса, гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында «Үрнәк авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә төзелә торган вазыйфа, ул жирле үзидарә органы яисә муниципаль вазыйфа биләүче зат вәкаләтләренең үтәлешен тәмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына кушымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

5.3. Жирле үзидарә органының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

6. Муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе

6.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

- 3) муниципаль хезмэтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмэтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмэтнең кече вазыйфалары.

7. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

7.1. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә.

7.2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен югары белем яисә урта һөнәри белем булу;

2) муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмэтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмэт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

муниципаль хезмэтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмэт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы.

3) һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә:

Россия Федерациясе Конституциясен, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законны, Татарстан Республикасы Конституциясен, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, әлегә Кодексны, «Үрнәк авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставын, муниципаль хезмэтнең тиешле вазыйфаи бурычларын, хезмэтне саклауның норматив таләпләрен һәм янгынга каршы иминлек кагыйдәләрен, тиешле муниципаль органда эчке хезмэт тәртибе кагыйдәләрен үтәүгә карата барлык вазыйфалар төркемнәре өчен кулланыла торган башка норматив хокукый актларны белү;

хезмэт мәгълүматы белән эшләү өлкәсендә белем һәм күнекмәләр, эш башкару һәм эшлекле аралашу нигезләре - вазыйфаларның югары, төп, әйдәүче һәм өлкән төркемнәре өчен;

- муниципаль хезмэтнең югары һәм төп вазыйфалары буенча - мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә дүрләт сәясәтенең хокукый аспектларын, программа документларын һәм приоритетларын, халыкка һәм оешмаларга мәгълүмати-коммуникация технологияләрен, аппарат һәм программа тәминатын куллану юлы белән дүрләт хезмәтләрен күрсәтү өлкәсендә хокукый аспектларны, ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләрен, мәгълүмати иминлекне тәмин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләрен, проект идарәсе нигезләрен куллануны да кертеп, жирле үзидарә органнарында мәгълүмати-коммуникация технологияләрен, аппарат һәм программа тәминатын куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен белү; жирле үзидарә органнарында заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, мәгълүмати-коммуникация урнаштыру, телекоммуникацион челтәрләр, шул исәптән почта белән идарә итү системалары, электрон системалар, мәгълүмат системалары,

мәгълүмат системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмати-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмат-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат-коммуникация белән идарә итү өлкәсендә стратегик планлаштыру һәм идарә итү күнекмәләре;

- муниципаль хезмәтнең әйдәүче, өлкән һәм кече вазыйфалары буенча - аппарат һәм программа тәэминаты, жирле үзидарә органнарында заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллануның мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре, мәгълүмати куркынычсызлыкны тәэмин итү өлкәсендә ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләреннән, гомуми сораулардан файдалануны кертәп; мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрләре, шул исәптән Интернет чөлтәре, операция системасы, электрон почта белән идарә итү, текст мөхәррирлегендә, электрон таблицалар белән, презентацияләр әзерләү, электрон документларда график объектларны файдалану, мәгълүматлар базасы белән компьютерның эчке һәм периферия жайланмалары белән эшләү күнекмәләре;

4) әйдәүче, өлкән һәм кече төркемнәрнең муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

5) муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнәрнең дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

5.1. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә, әлегә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына шушы белгечлек буенча эш чорлары, әлегә юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәрләргә) мәгариф турында һәм (яисә) әлегә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация турында документ алганнан соң әзерлек чорлары кертелә.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралмаган очракта, күрсәтелгән стажга белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр алган гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чорлары кертелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә торган дәрәжәдәгә һөнәри белем турында документ алганнан соң кертелә.

6. контракт буенча билгеләнүче Үрнәк авыл жирлегә башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр белән кимендә биш ел идарә эшчәнлегә тәҗрибәсе булу билгеләнә. Әлегә өлештә житәкче, оешма житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган вазыйфаларында, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләренә вазыйфаларында эшләү идарәчелек эшчәнлегә дигәндә аңлашыла. контракт буенча билгеләнә торган жирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга карата өстәмә таләпләр шулай ук муниципаль берәмлек уставында да билгеләнергә мөмкин.

7. Аерыклы белгеч яисә магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел эчендә муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча бер ел эш стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнә.

8. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

8.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфай бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфай бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәмин итү;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәмин итә торган ял;

5) вазыйфай бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукын да керттеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.

8.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Үрнәк авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтна китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса.

9. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

9.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, «Үрнәк авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәмин итәргә;

2) вазыйфай инструкция нигезендә вазыйфай бурычларны башкарырга;

3) вазыйфай бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.

4) жирле үзидарэ органында, муниципаль берэмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында билгелэнгән эчке хезмэт тәртибе, вазыйфай инструкция кагыйдэләрен, хезмэт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфай бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрен, шулай ук вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрен, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрен фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфай бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенә үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрен билгелэнгән тәртиптә тапшырырга;

8.1) үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан кертелгән муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгәндә билгелэнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу көнендә яисә чит ил гражданлыгы алынган көндә чит ил дәүләте гражданлыгын сатып алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгелэнгән чикләүләрен үтәргә, йөкләмәләрен үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфай бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

9.2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенә федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчәсе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкчә Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы була.

10. Муниципаль хезмэт белән бәйлә чикләүләр

10.1. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чиклэнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча вазыйфай бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) дэүлэт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждандә дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мөгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга яисә аны үтүгә комачаулыи торган авыру булу;

5) муниципаль берәмлек башлығы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контрольлек итү белән бәйле булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсенәң контроле белән бәйле булса, якин туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук ир белән хатынның туганнары, ата-аналары һәм балалары) жирле администрацияне житәкли торган муниципаль берәмлек башлығы белән;

6) Россия Федерациясе граждандлығын туктату, чит ил гражданды - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дэүлэт граждандлығын туктату, аның нигезендә чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булу, чит дэүлэт граждандлығы алу йә аның яшәү хокукын яисә Россия Федерациясе граждандының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил граждандлығы булган Россия Федерациясе гражданды муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) чит дэүлэт (чит дэүләтләр) граждандлығы булу, моңа муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданды булган очрақлар керми, аның нигезендә чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмә буенча граждандының күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикаять белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә граждандының Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карарына шикаять белдерелмәгән дип танылган граждандының күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) карар буенча шикаять белдерелмәгән булса).

10.2. Гражданд контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль берәмлек башлығы белән контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасын биләп тора алмый (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук бертуганнар,

сеңелләр, ата-аналар, ир белән хатын һәм балалар) муниципаль берәмлек башлыгы белән.

10.3. Граждан муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә алына алмый;

10.4. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тапшыра алмый.

11. Муниципаль хезмэт белән бәйле тыюлар

11.1. Муниципаль хезмэт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) түбәндәге очракларда муниципаль хезмэт вазыйфасын биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

2) эшкуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә, коммерциячел оешма идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш; һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, идарәдә түләүсез нигездә катнашуга; муниципаль берәмлекнең уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы (муниципаль берәмлек уставында каралган), муниципаль берәмлекнең уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы) һәм муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы) орган уставында (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы) орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эшсез булмаган оешмалар, бакчачылык, яшелчәчелек, кулланучылар кооперативлары, ширкәтләре эшчәнлегеннән тыш; күрсәтелгән коммерциягә карамаган оешмалар идарәсендә түләүсез нигездә катнашуга; күрсәтелгән идарә органнарында (сәяси партиядән һәм һөнәри берлек органында, шул исәптән сайланулы союздан тыш) катнашуга, шул исәптән муниципаль берәмлекнең сайлау органы аппаратында төзелгән сайлау органында, жирле үзидарә органының сайланулы, муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларыннан тыш) уставында (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган тәртиптә карала органы тарафыннан каралган хокукларны гамәлгә ашыручы органнар вәкиллекле органнары тарафыннан каралган хокукларны алучылар капиталында (яисә муниципаль берәмлек уставта каралган бурычларны гамәлгә ашыручы органнар капиталында каралган бурычларны гамәлгә ашыручы органнар тарафыннан каралган хокукларны алучы) эгъзалардан тыш) устав

тарафыннан билгелэнгән тәртиптә тәкъдимнәр тарафыннан билгелэнгән тәртиптә тәкъдим ителгән оешмалар (яисә муниципаль берәмлек уставында (яисә муниципаль берәмлек уставында (яисә башка оешмалар) тарафыннан каралган хокукларынан тыш) тарафыннан билгелэнгән

3) жирле үзидарә органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, турыдан-туры аңа буйсынган яисә контрольдә булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә өченче зат эшләре буенча вәкил булырга;

4) вазыйфай урыны белән бәйлә яисә вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгелэнгән очраklar керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгелэнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларынан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфай бурычларына кермәсә, гавами әйтелмәләрне, фикерләрне һәм бәяләүне, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, жибәрергә;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар белән хезмәттәшлек итү аның вазыйфай бурычларына керсә, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, бүләкләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш), сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (сәяси партияләрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфай нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатләрендә үз вазыйфай хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри

берлекләрден, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзөргә яисә күрсәтелгән структураларны төзөргә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана торган түләүле эшчәнлек Районның жирле үзидарә органы житәкчесенең язма рөхсәтеннән башка шөгыйльләнергә.

11.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Поселение башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса. Әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр идарә, попечительлек яисә күзәтү советлары, коммерциягә карамаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре органнары составына керергә хокуксыз.

11.3. Әгәр керемне кыйммәтле кәгазьләр, акцияләр (оешмаларның устав капиталларында катнашу өлешләре) китерә торган контракт буенча Поселения Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә ия булу мәнфәгатләр конфликтна китерергә мөмкин булса, ул үзенә караган әлеге кыйммәтле кәгазьләренә, акцияләренә (оешмаларның устав капиталларында катнашу өлешләрен) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

11.4. Граждан муниципаль хезмәттән эштән чыгарылганнан соң, вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган конфиденциаль характердагы белешмәләренә яисә хезмәт мәгълүматын оешма яисә физик затлар мәнфәгатләрәндә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

11.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очрактарда оешманың гражданлык-хокукый шартнамәсе шартларында эшне биләргә һәм (яисә) үтәргә хокуксыз, әгәр муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

12. Муниципаль хезмэттә мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу

12.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) гражданның, оешмаларның, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, муниципаль берәмлекнең законлы мәнфәгатьләренә зыян китерергә сәләтле гражданның, оешмаларның, жәмгыятьнең, муниципаль берәмлекнең шәхси кызыксынуы һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килә яисә килеп чыгарга мөмкин булган һәм шул ук вакытта аның вазыйфай (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм берсүзсез үтәвенә йогынты ясый торган яисә йогынты ясарга мөмкин булган хәл аңлашыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы дигәндә, вазыйфай бурычларын үтәгәндә, муниципаль хезмәткәрләргә акча, башка мөлкәт, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә керемнәр, башкарылган эшләр нәтижеләре яисә нинди дә булса файда (өстенлекләр), һәм (яисә) аның белән якин туганлыкта яисә аның белән якин мөнәсәбәттә торучы затлар (ата-аналар, хатыннар, балалар, бертуганнар, сеңелләр, сеңелләр, ата-аналар, ата-аналар, балалар балалары), муниципаль хезмәткәрләр, һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә яисә якин мөнәсәбәтләрдә торучы затлар булган гражданны яисә оешмалар тарафыннан керемнәр алу мөмкинлеге аңлашыла.

12.3. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәпче булган вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче үк торырга мөмкин.

12.4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) мәнфәгатьләр конфликттына китергән яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

12.5. Мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12.6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрергә тиеш.

12.7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12.8. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган

яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрергә тиеш.

12.4. Жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатләр конфликтын жайга салу өчен муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатләр конфликтын жайга салу комиссиясе төзелергә мөмкин.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

13.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфай бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнырга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфай бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тоту;

5) гражданныр белән эш итүдә төзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горелф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтү;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренә мэдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

13.2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләненә:

1) вазыйфай инструкция нигезендә аның вазыйфай бурычларын үтәвен тәмин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуға хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дөвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшлэгэн өчен һәм инвалидлыкка бэйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дәүләт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә барлыкка килгән;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бэйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын көчлөүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәллөрдән яклау.

14.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе бетерелүгә йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе хезмәткәрләре штаты кыскаруга бэйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуга бэйле рәвештә хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Арча муниципаль районының Үрнәк авыл жирлегә Татарстан Республикасы һәм уставы нигезендә муниципаль хезмәткәрлөргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткә керү

15.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләплөрөнә туры килә торган 18 яшькә житкән гражданныр муниципаль хезмәткә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда муниципаль хезмәткә бэйле чиклөләр буларак керергә хокуклы.

15.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмөлөргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бэйле булмаган башка хәллөргә карап, турыдан-туры яисә читләтеп чиклөләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

15.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә гражданны түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) мәгариф турында документ;

6) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш, мәжбүри пенсия иминиятенә иминият таныклығы;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) әлеге Нигезләмәнең 19.1 статьясында каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

10) үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр - тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дегъва кылучы гражданның өчен. Күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, сроктарда һәм форма буенча тапшырыла;

15.4. Әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

15.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачылган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

15.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

15.7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә конкурс нәтижәләре буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына керешкән граждан контракт төзи. Әлеге вазыйфаны контракт буенча биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнә торган зат белән контрактны төзү һәм өзү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контрактың типик рәвеше контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактың типик рәвеше муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексына кушымта белән билгеләнгән.

15.8. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең боерыгы белән рәсмиләштерелә.

15.9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары булып эшкә алучының һәм муниципаль хезмәткәрнең вәкиле тора.

15.10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын бирү тәртибе һәм рәвеше муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

16.1. Арча муниципаль районында муниципаль хезмэт вазыйфасын билэгэндә хезмэт шартнамәсе төзегэндә конкурс башланырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучыларның һөнәри дәрәжәсе, аларның муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәве бөяләнә.

16.1.1. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе Арча муниципаль районы Советы кабул итә торган муниципаль хокукый акт белән билгеләнә. Конкурсны уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы белешмәләрне, шулай ук конкурс үткәрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмэт шартнамәсе проектын бастырып чыгаруны күздә тотарга тиеш. Арча муниципаль районында конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе Арча муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнә. Жирлектә, шәһәр округында урнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренә бер өлешен гамәлгә ашыру йөкләнә торган жирле администрациянең территорияль органы житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрелгән очракта, муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясен төзү тәртибе әлегә авыл торак пунктларының һәрберсендә гражданнар жыены тарафыннан күрсәтелгән кандидатураларны аның әгъзалары санына кертүне күздә тотарга тиеш.

16.1.2. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) хезмэт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмэт вазыйфасына билгели.

17. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

17.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

17.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкән;

3) йөкле хатыннар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнче отпускта булучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпусктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмэт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүчеләр.

17.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмэт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне үз эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ә кирәкле очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

17.4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне аларның эштә ирешкән уңышлары өчен яисә

муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына төшерү турында аттестацияләү көнненән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һөнәри белем алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләрне жиберү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин.

17.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын түбәнәйтү яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкин булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация үткән көннен алып бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә, биләгән вазыйфасына аттестация нәтижеләре белән расланган квалификациясе житәрлек булмау сәбәпле, аны муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шушы аттестация нәтижеләре буенча вазыйфасында түбәнәйтү рөхсәт ителми.

17.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижеләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокукы.

17.7. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткөрү турындагы Типов нигезләмә нигезендә Татарстан Республикасы Законына кушымта нигезендә муниципаль хокукый акт белән раслана.

18. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

18.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар кушып бирелә.

18.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңгы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

18.3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органын юкка чыгарганда, аның шәхси эше жирле үзидарәнең ликвидлаштырылган органы яисә аларның хокук варисларына функцияләр тапшырылган жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла.

18.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль берәмлектәге муниципаль хезмәткәрләр реестры

19.1. Арча муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

19.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан чыгарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган яисә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кәргән суд карары белән үлгән дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан үлгән (һәлак булган) көннең иртәгесе яисә суд карары законлы көченә кәргән көннең иртәгесе көнендә төшереп калдырыла.

20. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

20.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

20.2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенә чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм форма буенча белешмәләр тапшырырга тиеш.

20.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп тору аларның керемнәренә "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законда һәм "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге бүлек нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

20.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр фондларына, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләренә (кертелмәгән) турыдан-туры яисә читләтеп рәвешендә жыю өчен белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

20.6. Муниципаль хезмәткәрләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә фаш итүдә яисә әлеге белешмәләренә Россия Федерациясә законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясә законнары нигезендә җаваплы булалар.

20.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләренә мәҗбүри тапшыру йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

20.8. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясә норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кәргәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләренә дәрәсләгән һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданнар тарафыннан

тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрнең дәрәсләген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне үтәүне дөгьвалаучы гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дәрәсләген һәм тулылыгын, «Коррупциягә каршы гамәлләр турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән бурычларның үтәлешен тикшерү, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

20.9. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучы гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына белешмәләр тапшыра.

20.10. Муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләр жирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яисә) массакуләм мәгълүмат чараларын муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

21. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

21.1. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы граждан, муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган күрсәткечләрне урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләрне түбәндәгеләр тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очрактарыннан тыш.

21.2. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы гражданнар тарафыннан, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

21.3. Эшкә алуучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлегә статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәмин ителеше муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфай оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

22.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә түләү;
2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәмин итүне, вазыйфай инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнгән торган түләү;

7) матди ярдәм.

22.3. Муниципаль хокукый актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;

2) төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза уздыру, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләнгән торган түләү;

3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

22.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен законнар нигезендә хезмәт хакына айлык өстәмә түләү билгеләнә.

2.5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренң хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфай окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Үрнәк авыл жирлегә Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфай бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәрне үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыктар өчен түбәндәге төр бүләкләүләр кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;

2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;

3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) жирле үзидарэ органнары билгелэгэн мактау грамотасы яисэ бүләкләрнең башка төрләрә белән бүләкләү;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләрә белән бүләкләү;

б) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Устав һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүләрнең бүтән төрләрә.

23.2. Муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү өчен түбәндәгеләр нигез була:

- муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай вәкаләтләрне үрнәк рәвештә үтәү;
- дәвамлы һәм тел тидермәслек хезмәт;
- аеруча мөһим һәм катлаулылык биремнәрә үтәү;
- юбилей даталары;
- хезмәттә башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай вәкаләтләрә тиешенчә үтәвә аларны сыйфатлы һәм вакытында башкаруны, ижади якин килүне һәм муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органнары эшенең нәтижәлелеген тәэмин итә торган инициатива күрсәтүне аңлата.

Хезмәтнең риясызлыгы бүләкләүне рәсмиләштерү датасына дисциплинар түләтүләр булмау белән билгеләнә.

Биремнең мөһимлеге һәм катлаулылыгы һәр конкрет очракта әлегә мәсьәләне хәл итү компетенциясенә кергән орган житәкчесә тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү турындагы мәсьәлә муниципаль берәмлек башлыгы, жирле үзидарэ органы житәкчесә тарафыннан карала, аңа буйсынуда муниципаль хезмәткәр тора.

Бүләкләүләр куллану турындагы үтенечнамә нигезлә булырга, хезмәткәрнең жирле үзидарэ органнары алдында торган бурычларны хәл итүдә катнашу дәрәжәсен, хезмәткәрнең һөнәри осталыгы һәм оештыру сәләте булуын чагылдырырга тиеш.

Үтенечнамә муниципаль хезмәткәргә турыдан-туры буйсынган житәкчесә белән килештерелә.

Муниципаль хезмәткәргә шулай ук муниципаль берәмлек башлыгы урынбасары, муниципаль хезмәткәр буйсынган муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесә дә рәхмәт белдерү хокукына ия.

Бүләкләү хокукый акт дип игълан ителә, хезмәткәргә житкерелә һәм хезмәт кенәгәсенә һәм муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә (акчалата бүләкләүләрден тыш) кертелә.

Хокукый актта муниципаль хезмәткәрнең нәкъ менә нинди казанышлары өчен бүләкләнүе һәм нинди бүләкләүләр кулланылуы турында белешмәләр булырга тиеш.

Бүләкләргә чыгымнар һәм бер тапкыр бирелә торган акчалата түләүләр хезмәт өчен түләү фонды хисабына башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләүгә материаллар - Мактау грамотасы белән муниципаль берәмлек башлыгына, жирле үзидарэ органы житәкчесенә, юбилеена бер ай кала, бүләкләүнең башка төрләрә - тиешле вакыйга башланганчы 2 атнадан да соңга калмыйча тапшырыла.

24. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылыгы

24.1. Дисциплинар гамәл кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар түләтүләр кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;

3) муниципаль хезмэттэн тиешле нигезлэрдэ эштэн азат итү.

24.2. Дисциплинар гаеп кылуны рөхсэт иткэн муниципаль хезмэткэр вакытлыча (лэкин бер айдан да артмаган) булырга мөмкин, карар кабул итүгә кадәр аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәлә, акчалата эчтәлеген саклап калып, вазыйфай бурычларын үтәүдән читләштерелде. Муниципаль хезмэткэрне вазыйфай бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

24.3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе хезмэт законнары белән билгеләнә.

25. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

25.1. Муниципаль хезмэткэрлэргә “Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында”гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турында”гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турында”гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән өчен, әлеге Нигезләмәнең 24 статьясында каралган түләтүләр жайга салына.

25.2. Түләүләрне куллану һәм алу муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексының 33 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

25.3. Түләүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмэткэрлэргә шикаять бирелергә мөмкин.

25.4. Муниципаль хезмэткэргә ышанычны югалтуга бэйле рәвештә эштэн азат итү рәвешендә түләтүләр куллану турындагы белешмэләр муниципаль хезмэт узган жирле үзидарә органы тарафыннан "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бэйле рәвештә эштэн азат ителгән затлар реестрына кертелә.

26. Муниципаль хезмэт стажы

Муниципаль хезмэт стажына (гомуми дәвамлылыгына) кертелә торган эш чорлары муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән жайга салына.

27. Муниципаль хезмэткэрне эштән жиберү

27.1. Муниципаль хезмэткэргә муниципаль хезмэтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмэт хакын исәпләү өчен хезмэт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

27.2. Муниципаль хезмэткэрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

27.3. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмэткэргә 30 календарь көн дәвамлылыгы белән бирелә.

27.4. Ел саен өстәмә түләүле яллар муниципаль хезмэткэргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы Кодексында каралган очракларда бирелә. Тиешле еллар эшләгән өчен муниципаль хезмэткэргә еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмэтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән

исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылығы 40 календарь көннән арта алмый. Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылығы өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә. Нормалаштырылмаган хезмәт көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук федераль законда каралган башка очрақларда бирелә торган еллык өстәмә түләүле отпуск әлеге өлештә каралган еллык төп түләүле отпусктан тыш бирелә.

27.5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләр буенча бирелә, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлыгы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

27.6. Хезмәткәрнең язма гаризасы буенча муниципаль хезмәткәргә яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән бер елдан да артык булмаган дәвамлылыктагы акчалата түлүдән башка отпуск бирелергә мөмкин.

27.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата түлүне сакламыйча отпуск бирелә.

28. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

28.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча түбәндәге очрақларда өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булу, чит дәүләт гражданлыгы алу йә аның яшәү хокукын яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

3) муниципаль хезмәткә һәм федераль законда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү.

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану;

28.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

29. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү шартлары «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Үрнәк авыл жирлегендә кадрлар эше үз эченә ала:

30.1. муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составы булдыру;

30.2. Муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәргә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

30.3. Муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфадан азат итүгә, муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

30.4. муниципаль хезмәткәргә хезмәт кенәгәләрен алып бару;

30.5. муниципаль хезмәткәргә шәхси эшләрен федераль законда, әлеге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә алып бару;

30.6. Муниципаль хезмәткәргә реестрын алып бару;

30.7. муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныкчыларын рәсмиләштерү һәм бирү;

30.8. муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәргә кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәргү;

30.9. муниципаль хезмәткәргә аттестация үткәргү;

30.10. Кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аны нәтижәле файдалану;

30.11. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждандан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләргә һәм башка белешмәләргә дөреслеген тикшерүне оештыруга, шулай ук дәүләт сәрен тәшкит иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рөхсәт бирүне рәсмиләштерүгә;

30.12. муниципаль хезмәткәргә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә тикшерүне оештыру, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләргә үтәү;

30.13. муниципаль хезмәтнең хокукый һәм башка мәсьәләләргә буенча муниципаль хезмәткәргә консультация бирү;

30.14. Кадрлар эшенең хезмәт законнарында һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында билгеләнә торган башка мәсьәләләргә хәл итү.

31. Муниципаль хезмәткәргә персонал күрсәткечләре

31.1. Муниципаль хезмәткәргә персонал күрсәткечләре - муниципаль хезмәткәргә биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча бурычларын үтәвенә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы рәвештә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кирәкле мәгълүмат.

31.2. Муниципаль хезмәткәргә шәхси белешмәләргә Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләргә белән шәхси белешмәләргә өлкәсендә Россия Федерациясә законнары нигезендә эшкәртелгә тиеш.

32. Муниципаль хезмәтне үстерү программасы

Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүнең жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана торган программасы белән тәэмин ителә.

